

Toestand van het watersysteem

6 mei 2025

Documentbeschrijving

Titel

Toestand van het watersysteem - 6 mei 2025

Samenstellers

VMM

Kern Beheer en Investerings Waterlopen, Kern Planning Integraal Waterbeleid

Inhoud

De VMM rapporteert maandelijks over de kwantitatieve toestand van de watersystemen onder haar bevoegdheid: de onbevaarbare waterlopen en het freatisch grondwater. Ook de meteorologische situatie wordt besproken aangezien deze een directe invloed heeft op de kwantitatieve toestand van het watersysteem. Bijzondere aandacht wordt besteed aan hydrologische extremen (overstromingen en droogtes) en afwijkingen (anomalieën) t.o.v. de historisch normale toestand. Waar mogelijk schatten we de verwachte evolutie van de indicatoren in.

Het actueel risico op overstromingen of droogte wordt bepaald door een combinatie van het *potentieel* risico (of hoe abnormaal nat of droog de huidige situatie al is) en het *acuut* risico (of het effect van de verwachte neerslaghoeveelheden). Het actuele risico op overstromingen en droogte, en voorspellingen voor de korte termijn (48u) en lange termijn (10 dagen) worden continu opgevolgd en kunnen geraadpleegd worden op waterinfo.vlaanderen.be.

Wijze van refereren

Vlaamse Milieumaatschappij (2025), Toestand van het watersysteem - 6 mei 2025.

Verantwoordelijke uitgever

Bernard De Potter, Vlaamse Milieumaatschappij

Vragen in verband met dit rapport

Vlaamse Milieumaatschappij

Dokter De Moorstraat 24-26

9300 Aalst

Tel: 053 72 62 10

info@vmm.be

Inhoud

1	Meteorologie	4
1.1	Neerslag	4
1.1.1	Waarnemingen	4
1.1.2	Voorspellingen	6
1.2	Neerslagtekort	9
2	Hydrologie	11
2.1	Bodemverzadiging	11
2.2	Freatisch grondwater	13
2.2.1	Historische vergelijking	13
2.2.2	Is het freatische grondwater gestegen of gedaald?	19
2.2.3	Worden er volgende maand zeer lage of zeer hoge freatische grondwaterstanden verwacht?	20
2.3	Debieten onbevaarbare waterlopen	22
2.3.1	Waarnemingen	22
2.3.2	Voorspellingen	26
3	Samenvatting	26

Figuren

1	Neerslagtotalen	4
2	Waargenomen ruimtelijke spreiding van de SPI	5
3	Voorspelde neerslag	7
4	Voorspelde ruimtelijke spreiding van de SPI	8
5	Ruimtelijke spreiding van de percentielen van het neerslagtekort.	9
6	Waargenomen en voorspeld neerslagtekort.	10
7	Oppervlakkige bodemverzadiging en bodemverzadiging voor het profiel.	11
8	Oppervlakkige bodemverzadiging en bodemverzadiging voor het profiel.	12
9	Absolute toestand van de freatische grondwaterstand.	14
10	Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand.	16
11	Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand (1/1/2000 - 1/3/2025).	17
12	Afwijking van het grondwaterpeil t.o.v. een normaal seizoen.	18
13	Waargenomen ruimtelijke spreiding van de freatische grondwaterstanden.	19
14	Voorspelde ruimtelijke spreiding van de zeer hoge freatische grondwaterstanden.	20
15	Voorspelde ruimtelijke spreiding van de zeer lage freatische grondwaterstanden.	21
16	Verandering van het 14-daags gemiddeld debiet.	22
17	Percentielwaarden van het 14-daags gemiddeld debiet.	22
18	Stroomgebiedsgemiddelde specifieke afvoer	24
19	Stroomgebiedsgemiddelde cumulatief specifiek volume	25

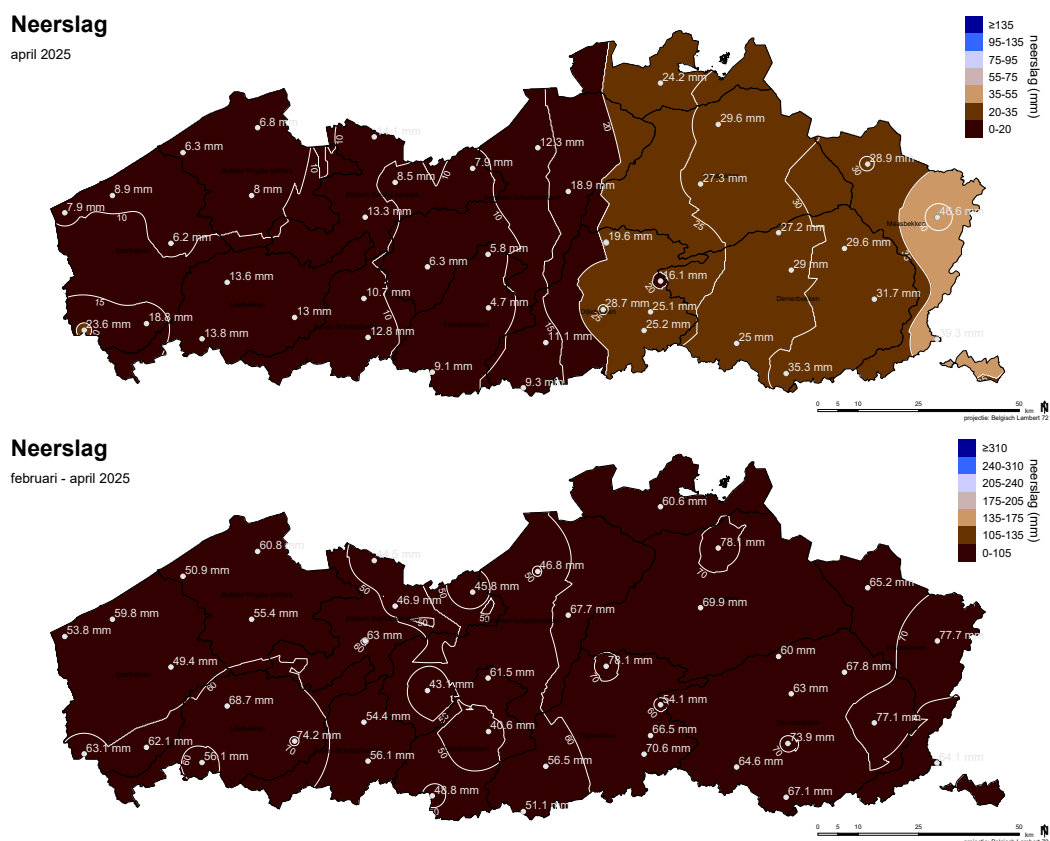
1 Meteorologie

1.1 Neerslag

1.1.1 Waarnemingen

April 2025 was opnieuw een droge maand waarbij in Ukkel minder dan de helft van de normale hoeveelheid neerslag is gevallen. Het KMI tekende daar 20 mm op terwijl de normale waarde 46,7 mm bedraagt (1991-2020) (bron: KMI). Ook in Vlaanderen worden opnieuw gelijkaardig lage neerslagtotaal vastgesteld (Figuur 1).

In het VMM pluviometer netwerk variëren de neerslag totalen voor april 2025 tussen 4,7 mm (Liedekerke) en 46,6 mm (Neeroeteren). We zien wel een duidelijke oost-west gradiënt, waarbij de laagste waarden in het westen van onze regio worden opgetekend. Vooral in de Brugse polders en de streek rond Aalst werden zeer lage waarden genoteerd, slechts een 5 tot 7 mm neerslag. In het oosten daarentegen zien we hogere neerslagtotaal met in het Maasbekken tot relatief normale waarden van 39 en 46 mm in de pluvio's van Kanne en Neeroeteren respectievelijk. Gemiddeld over de VMM meetlocaties vinden we een neerslagtotaal van 18,1 mm wat 39 % van het klimatologisch normaal te Ukkel bedraagt (Figuur 1).

Figuur 1: Neerslagtotaal voor de voorbije maand, voorbije 3 maanden, op basis van het VMM-pluviometernetwerk.

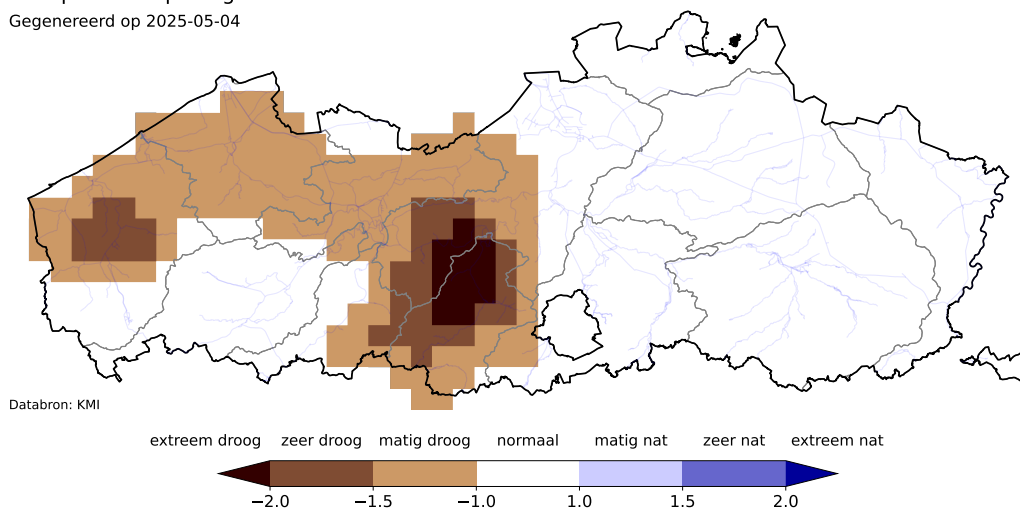

Ook wanneer we de afgelopen 3 maanden beschouwen (februari t.e.m. april '25) zien we zeer lage neerslag totalen. Niettegenstaande dat gedurende de maand februari toch nog drie-kwart van de normale hoeveelheid neerslag viel, zien we in totaal voor de afgelopen 3 maanden slechts 44 % van de normaal verwachte hoeveelheid neerslag in Ukkel. We spreken van 75,1 mm terwijl dat normaal gezien 171,1 mm bedraagt (referentie: 1991-2020, bron: KMI).

Gemiddeld over de VMM pluviometers zien we voor die periode 60,5 mm of slechts een derde (35 %) van de normale hoeveelheid met iets hogere waarden in de oostelijke bekkens t.o.v. het westen, hoewel die gradiënt iets minder uitgesproken is dan afgelopen maand. De minste neerslag viel de afgelopen 3 maanden in de pluviometer van Liedekerke (40,6 mm), de meeste in Vosselaar (78,1 mm).

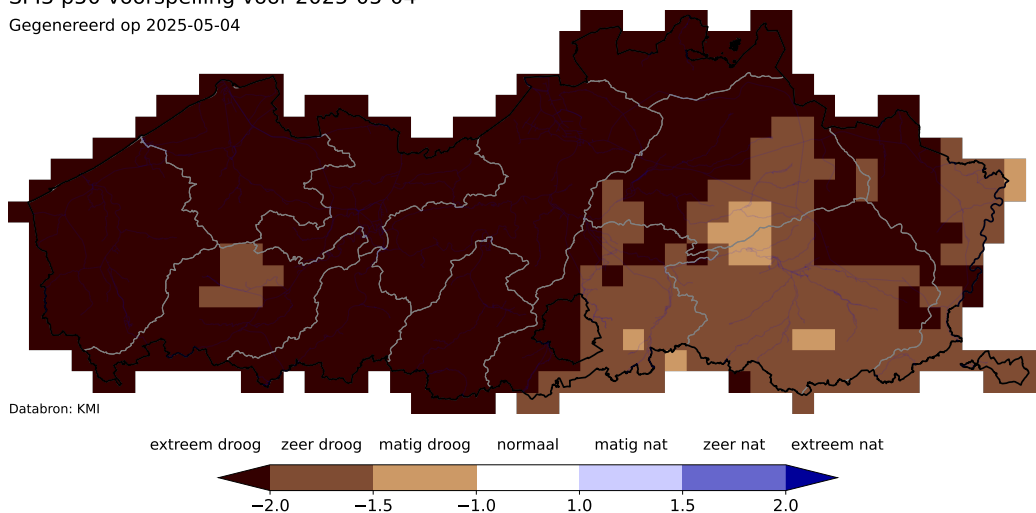
SPI1 p50 voorspelling voor 2025-05-04

Gegenereerd op 2025-05-04

SPI3 p50 voorspelling voor 2025-05-04

Gegenereerd op 2025-05-04

Figuur 2: Ruimtelijke spreiding van de SPI-1 (boven) en SPI-3 (onder) indicator. Door een technisch probleem met de toelevering van de brondata door het KMI werd de mediaan initiële toestand van de SPI voorspelling genomen voor 2025-05-04, gegenereerd op 2025-05-04. Databron: KMI.

Wegens een technisch probleem met de radarinstallatie van Helchteren is het Vlaamse neerslagradar-composiet voor de maand april minder betrouwbaar. Dit probleem is inmiddels verholpen en de radar werkt weer naar behoren, maar voor dit toestandrapport werd gekozen om de figuren van [Figuur 1](#) aan te maken en te rapporteren op basis van interpolatie van de metingen van het plu-

viometer netwerk.

De SPI¹ index op de korte termijn (SPI-1) vertoont op 4/5/2025 in het oosten van Vlaanderen normale waarden. In het westen zien we overal, met uitzondering van het Leiebekken, matig tot zeer droge waarden. In de streek rond Aalst, zien we zelfs extreem droge waarden voor de tijd van het jaar (data: KMI).

Voor de SPI index op langere termijn (SPI-3) zien we op 4/5/2025 nagenoeg overal extreem droge waarden. Enkel in het Demerbekken en delen van het Dijle en Netebekken kunnen we spreken van zeer droge waarden. We zien duidelijk dat het effect van de natte maand januari in de indicator verdwenen is (data: KMI).

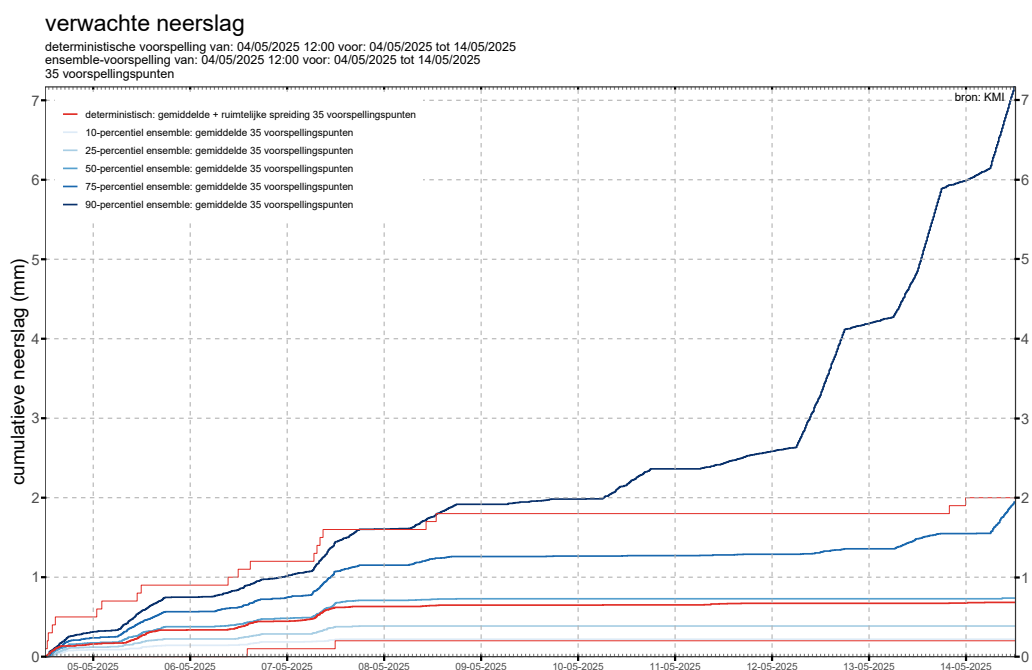
1.1.2 Voorspellingen

Op 4 mei wordt voor de periode tot 14 mei gemiddeld over Vlaanderen slechts tussen 0,4 mm (P25) en 1,9 mm (P75) neerslag voorspeld met een mediaan waarde van 0,7 mm (Figuur 3; bron: KMI). Hierdoor verwachten we dat de korte-termijn SPI-1 index verder zal evolueren naar een extreem droge toestand voor nagenoeg het ganse westelijke deel van Vlaanderen. In het oosten (Demer- en Maasbekkens) worden nog voor een deel normale waarden verwacht.

Ook voor de voorspelde lange-termijn SPI-3 index verwachten we dat de extreem droge toestand voor de tijd van het jaar verder zal aanhouden en dit zowel voor een nat als droog neerslag scenario (Figuur 4).

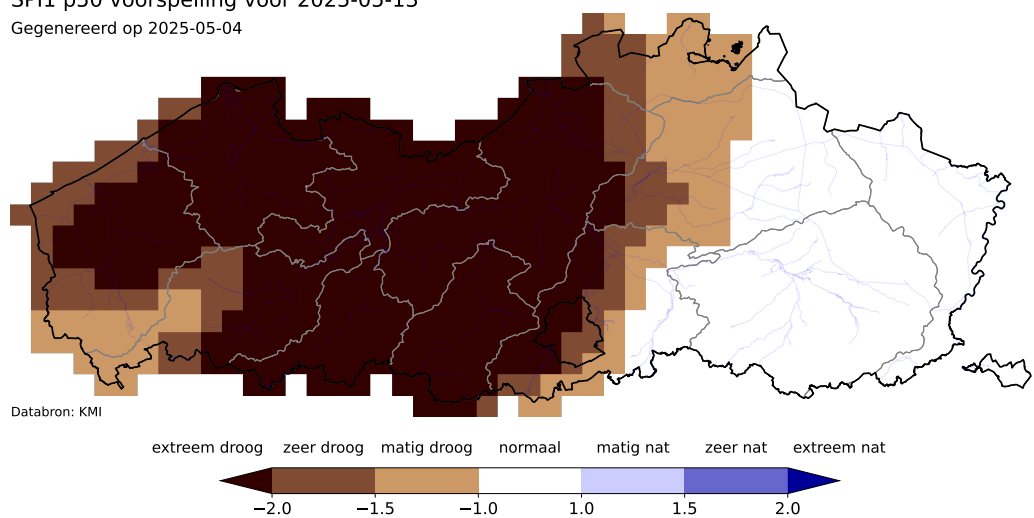
---

¹De Standardized Precipitation Index (SPI) geeft de afwijking van de voorbije neerslag t.o.v. het historische normaal weer. SPI-1 (korte termijn) en SPI-3 (lange termijn) geven aan hoe droog of nat de voorbije maand (30 dagen) en 3 maanden (90 dagen) waren t.o.v. dezelfde periode op de desbetreffende locatie in de voorbije 30 jaar (bron: KMI).

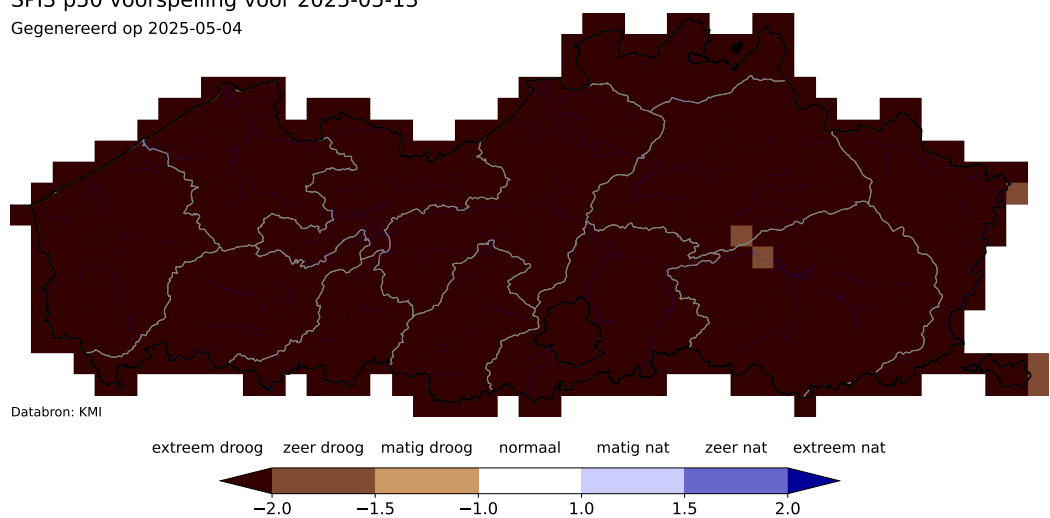

Figuur 3: Neerslagvoorspelling voor de lange termijn (bron: KMI). Gemiddelde voor de percentielen van de ensemble-voorspellingen (blauwe lijnen), en ruimtelijke variatie in de deterministische voorspelling (rode lijnen) voor 35 voorspellingspunten verspreid over Vlaanderen.

SPI1 p50 voorspelling voor 2025-05-13
 Gegeneerd op 2025-05-04

SPI3 p50 voorspelling voor 2025-05-13
 Gegeneerd op 2025-05-04

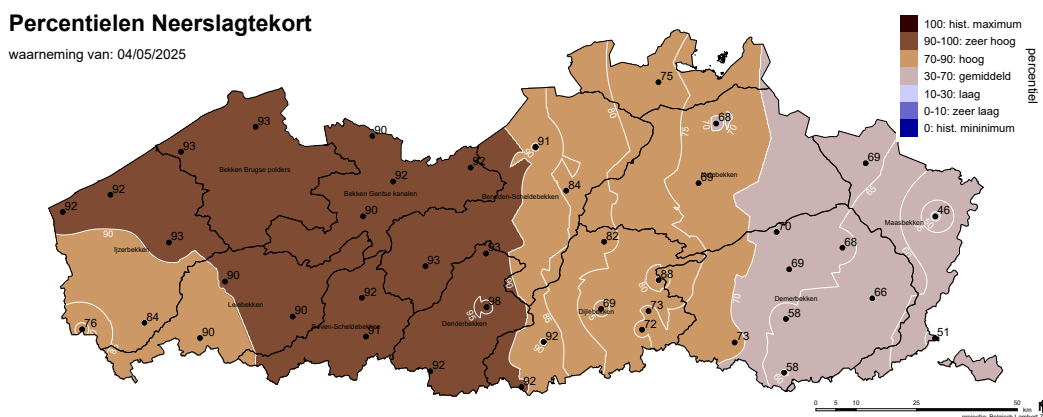
Figuur 4: Voorspelde ruimtelijke spreiding van de SPI-1 (boven) en SPI-3 (onder) indicator. (bron KMI)

1.2 Neerslagtekort

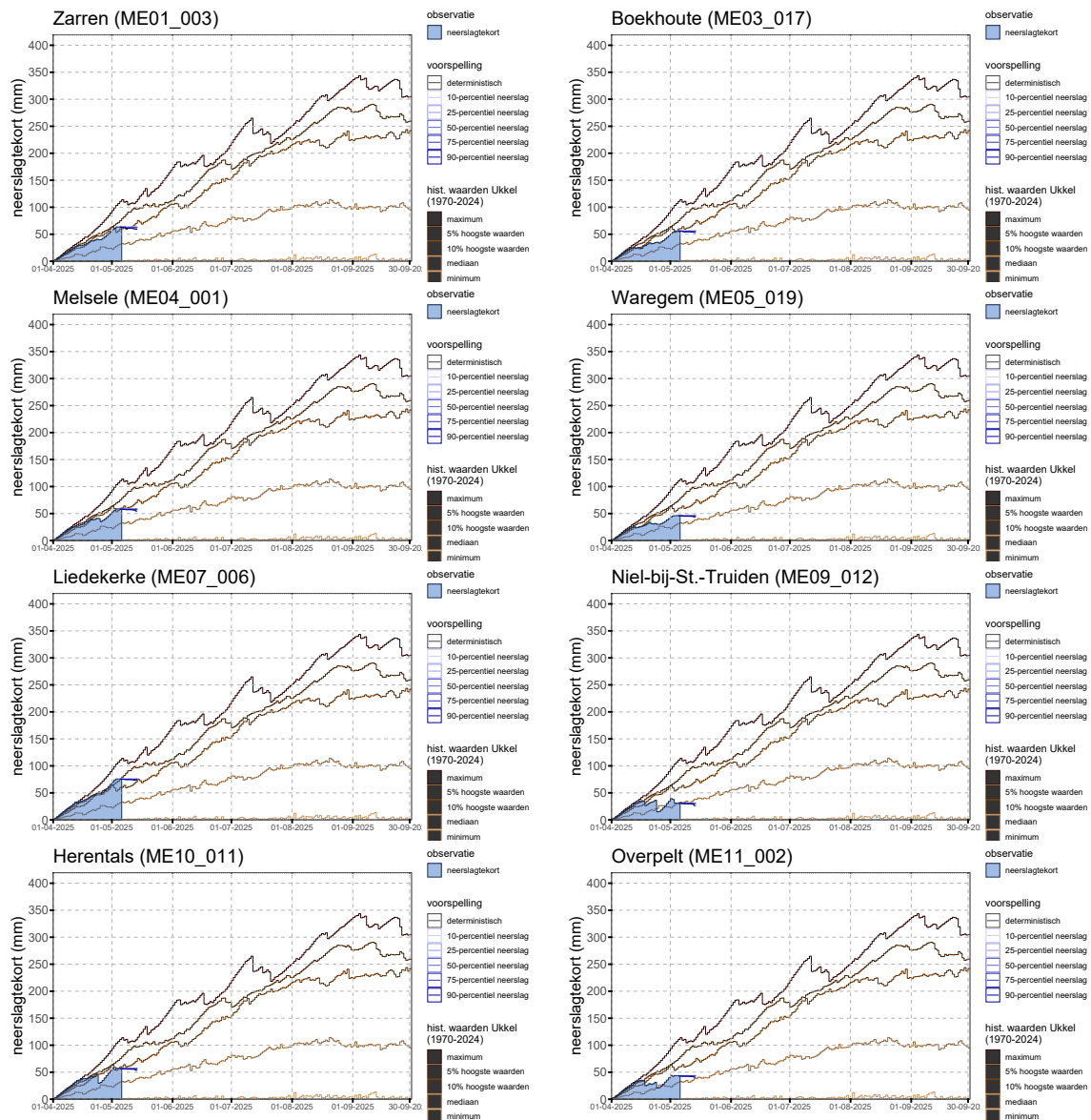
Elk jaar wordt tijdens het hydrologische zomerseizoen van 1 april t.e.m. 30 september het cumulatieve neerslagtekort berekend voor een aantal meteorologische stations. Dit cumulatieve neerslagtekort geeft het verschil weer tussen de neerslag en de potentiële evapotranspiratie die gemeten werden op deze stations, en is een indicator voor het risico op watertekort.

We zien op 4 mei dat het neerslagtekort sinds begin april reeds sterk is opgelopen in de westelijke helft van Vlaanderen. In ongeveer de helft van de VMM meetplaatsen worden momenteel waarden opgetekend die - voor de tijd van het jaar - bij de 10 % hoogste waarden behoren. De toestand in de oostelijke bekkens is iets normaler, met voor de meeste stations percentiel waarden van 50 - 70 % voor de tijd van het jaar.

Merk op dat in dit rapport de definitie voor neerslagtekort van Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI) gevolgd wordt, waarbij we het verschil tussen potentiële evapotranspiratie en neerslag enkel beschouwen gedurende het hydrologisch zomerseizoen tussen 1 april en 30 september. Deze berekening verschilt van het zgh. doorlopend neerslagtekort waarbij deze waarde continu doorloopt over de jaren heen. Door een relatief natte periode voorafgaand aan 1 april kunnen beide indicatoren verschillen.

Figuur 5: Ruimtelijke spreiding voor de percentielen van het waargenomen neerslagtekort sinds 1 april.

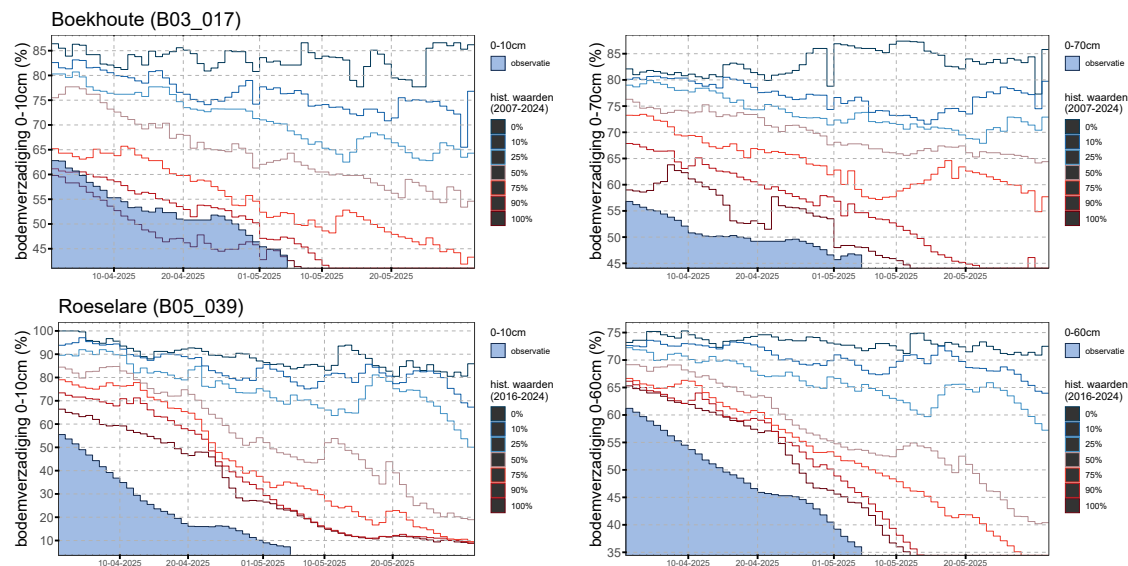

Figuur 6: Cumulatief neerslagtekort en voorspelling voor tien dagen voor de VMM meteostations.

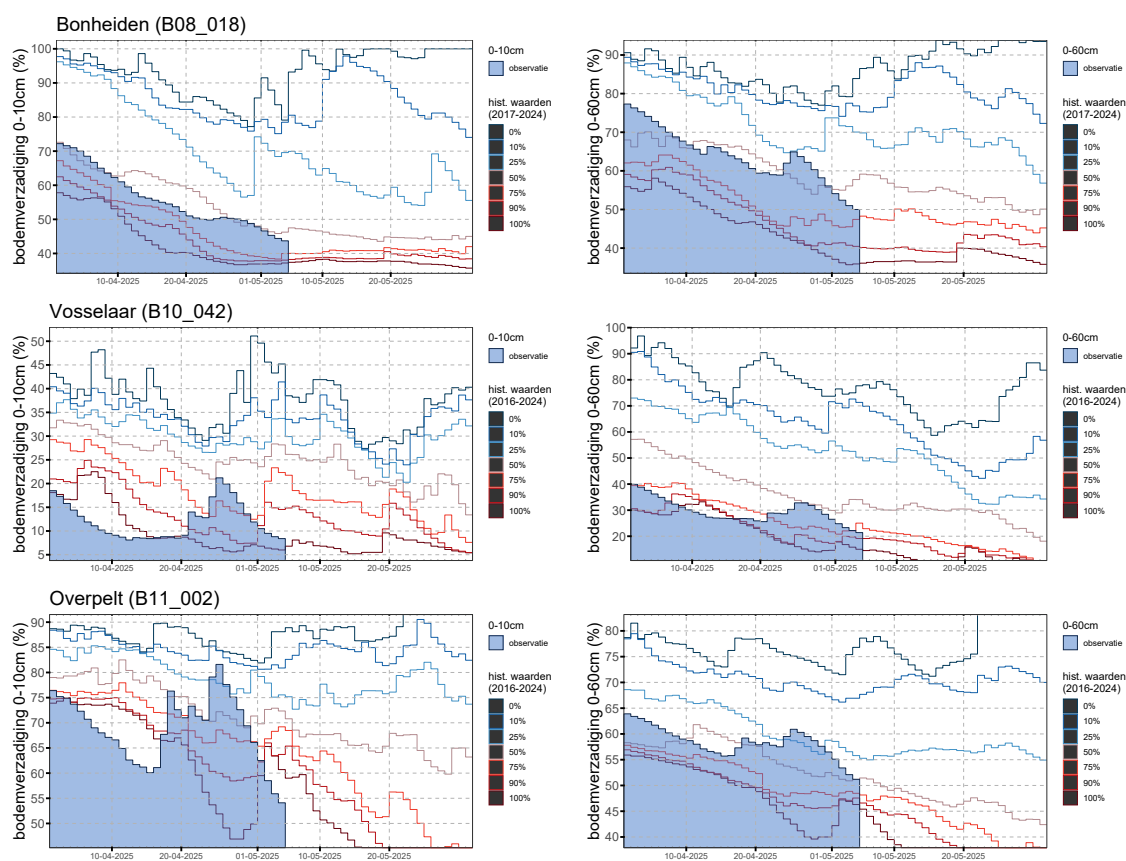
2 Hydrologie

2.1 Bodemverzadiging

De bodemverzadiging is t.o.v. vorige maand op alle meetplaatsen duidelijk verder afgenomen. Zeker op de westelijke meetplaatsen van Boekhoute en Roeselare behoren de actuele waarden voor de tijd van het jaar bij de laagste sinds begin van de metingen. Dit zowel voor de oppervlakkige verzadiging (tot 10 cm) als de verzadiging in de laag 0 tot 60 cm (Boekhoute tot 70 cm), zie [Figuur 7](#). Op de oostelijke meetplaatsen zien we nog relatief normale verzadigingswaarden voor de tijd van het jaar. ([Figuur 8](#)).

Figuur 7: Oppervlakkige bodemverzadiging (0-10cm) en bodemverzadiging voor het profiel (0-70cm) voor de meetstations van Boekhoute en Roeselare.

Figuur 8: Oppervlakkige bodemverzadiging (0-10cm) en bodemverzadiging voor het profiel (0-70cm) voor de meestations van Bonheiden, Vosselaar en Overpelt.

2.2 Freatisch grondwater

De grondwaterstandindicator is gebaseerd op maandelijkse peilmetingen in het primair meetnet door de VMM, SCK en De Watergroep voor freatische peilfilters met continue meetreeksen van minstens 11 jaar. Die maandelijkse peilmetingen worden aangevuld met dagelijkse modelberekeningen voor de periode 1991 - heden. Op dov.vlaanderen.be vind je alle grondwaterstanden, de [huidige toestand](#) en de [interactieve kaart](#) voor het freatische grondwater.

datum rapport: 05-05-2025

referentiedatum: 04-05-2025

aantal gebruikte meetplaatsen: 153

2.2.1 Historische vergelijking

De freatische grondwaterstand schommelt tijdens het jaar: hoog op het einde van de winter en laag op het einde van de zomer. Met de grondwaterstandindicator kijken we naar de toestand van het grondwater t.o.v. alle peilen gedurende het jaar (absolute vergelijking) en de toestand voor de tijd van het jaar (relatieve vergelijking).

Absolute vergelijking: Staat het freatisch grondwater hoog of laag (t.o.v. alle dagelijkse peilen van de referentieperiode)?

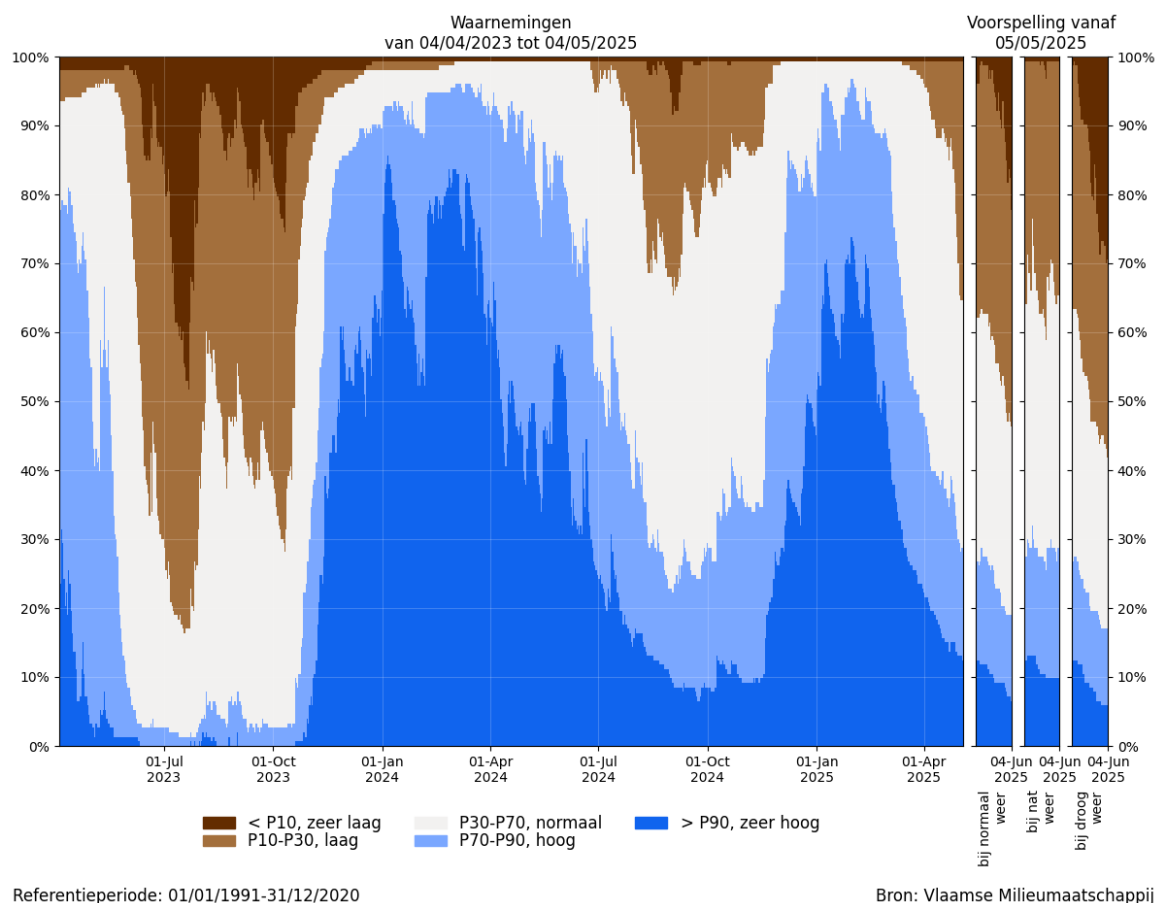
Op 4/5/2025 vertoonde 36% van de meetplaatsen een lage (35%) tot zeer lage (1%) freatische grondwaterstand. 36% vertoonde een normale, en 28% een hoge (16%) tot zeer hoge (12%) grondwaterstand ([Figuur 9](#)).

Begin mei bevinden we ons in het hydrologische zomerseizoen (april-september). Een verschuiving naar klassen met lagere grondwaterstanden is dan de normale trend. Die verschuiving zette zich dit jaar vroeger in dan normaal: geleidelijk vanaf begin februari, en versneld vanaf begin maart. De periode met hoge absolute grondwaterstanden was in het afgelopen hydrologisch winterseizoen merkbaar korter dan in het hydrologisch winterseizoen 2023-2024. In die laatste periode stegen de peilen sneller en vroeger (midden okt/2023 vs nov/2024), en daalden ze geleidelijker en later (apr/2024 vs feb/2025) dan in het afgelopen hydrologisch winterseizoen 2024-2025.

Begin mei 2025 is de situatie van de (absolute) freatische grondwaterstanden lager dan hetzelfde tijdstip een jaar geleden met 28% vs. ruim 85% hoge tot zeer hoge grondwaterstanden begin mei 2024. Ook 2 jaar geleden, begin mei 2023, was de situatie hoger met toen rond de 45% hoge tot zeer hoge grondwaterstanden.

Qua voorspellingen vanaf 5/5/2025 zien we in een scenario met normaal of droog weer de aandelen hoog tot zeer hoog verder afnemen en de aandelen laag tot zeer laag toenemen. In het natte scenario blijft de situatie gelijkaardig aan de huidige situatie. Zie scenariogebaseerde voorspelling van 5/5/2025 tot 4/6/2025 voor een scenario met normaal, nat en droog weer in de rechterkant van [Figuur 9](#).

Absolute toestand van de freatische grondwaterstand

Figuur 9: Absolute toestand van de freatische grondwaterstand: Percentage van de meetplaatsen met een zeer lage, lage, normale, hoge of zeer hoge grondwaterstand (t.o.v. alle peilen van de referentieperiode) voor de afgelopen 2 jaar + scenariogebaseerde voorspelling voor de komende maand. In de winter worden vooral hoge grondwaterstanden verwacht, in de zomer vooral lage.

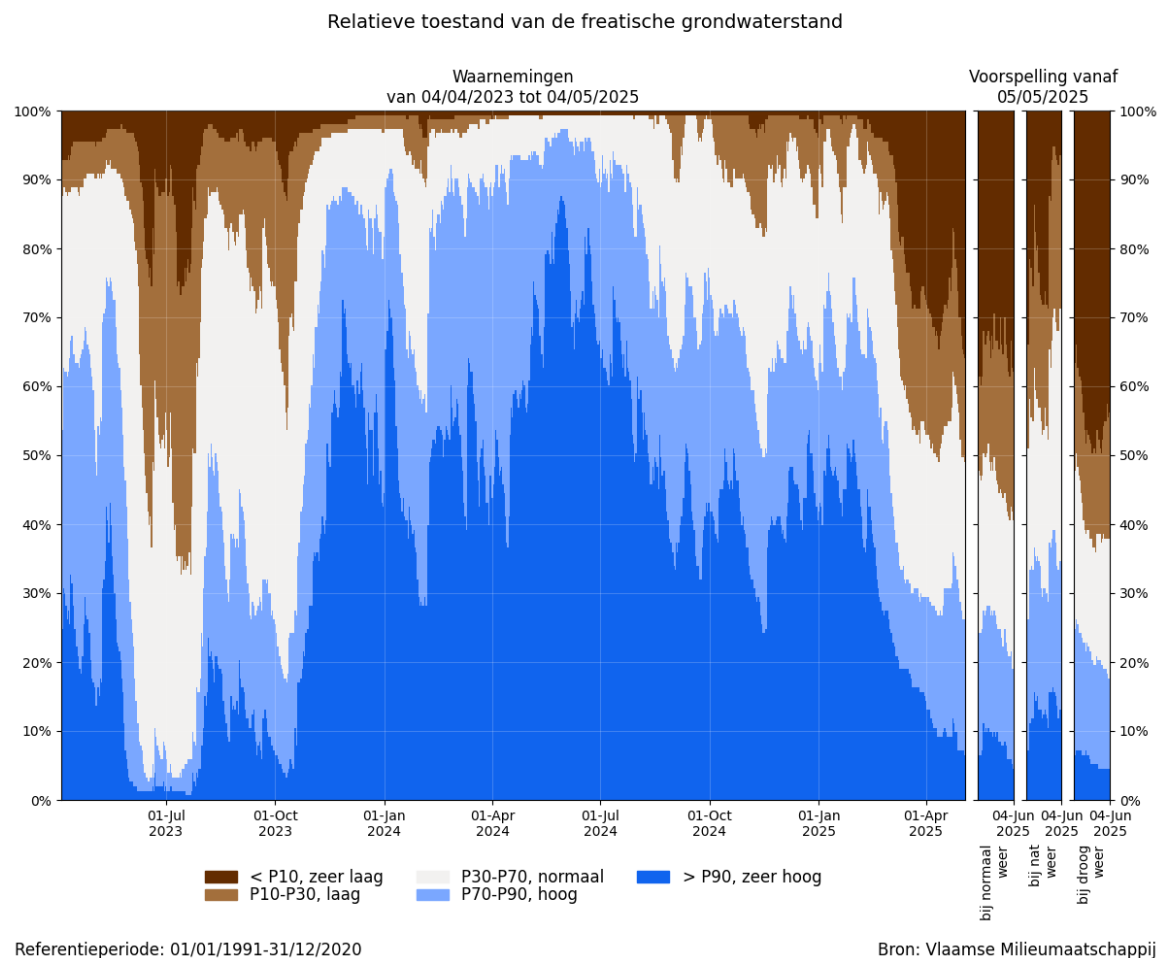
Relatieve vergelijking: Wat is de toestand van het freatische grondwater voor de tijd van het jaar?

Op 4/5/2025 vertoonde 51% van de meetlocaties een lage (15%) tot zeer lage (36%), 23% een normale, en 26% een hoge (20%) tot zeer hoge (6%) grondwaterstand voor de tijd van het jaar ([Figuur 10](#)).

In het freatische grondwater zagen we gedurende een lange periode overwegend hoger dan normale grondwaterstanden voor de tijd van het jaar. Vanaf midden november 2023 tot begin augustus 2024 was het percentage hoog tot zeer hoog vaak groter dan 80 of zelfs 90%. Daarna schommelde het tot midden februari 2025 meestal tussen de 60 en 70%. De afgelopen maanden nam het dan een duik tot 23% begin mei 2025, terwijl tegelijk het aandeel lager dan normaal toenam tot 51%. Deze evolutie hangt opnieuw in grote mate samen met de hoeveelheid neerslag en de verdeling daarvan over Vlaanderen: Na een lange natte periode viel er in het noorden van de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en (gedeeltelijk) Antwerpen sinds de zomer van 2024 veel minder neerslag dan normaal. In februari en maart 2025 viel er dan in quasi heel Vlaanderen weinig tot extreem weinig regen. Ook april was droog met een duidelijke west-oost-gradiënt met vooral in het westen zeer weinig neerslag en een groot neerslagtekort (P-PET).

Begin mei 2025 is de situatie voor de tijd van het jaar veel droger dan op hetzelfde tijdstip 2 jaar geleden (mei 2023) met toen slechts 10% lager dan normale, en rond de 50% hoger dan normale grondwaterstanden. Hoewel de situatie in mei 2023 ook snel omsloeg naar een eerder droge toestand. Begin mei 2024 was de situatie nog veel natter met langdurig ruim 90% hoger dan normale grondwaterstanden.

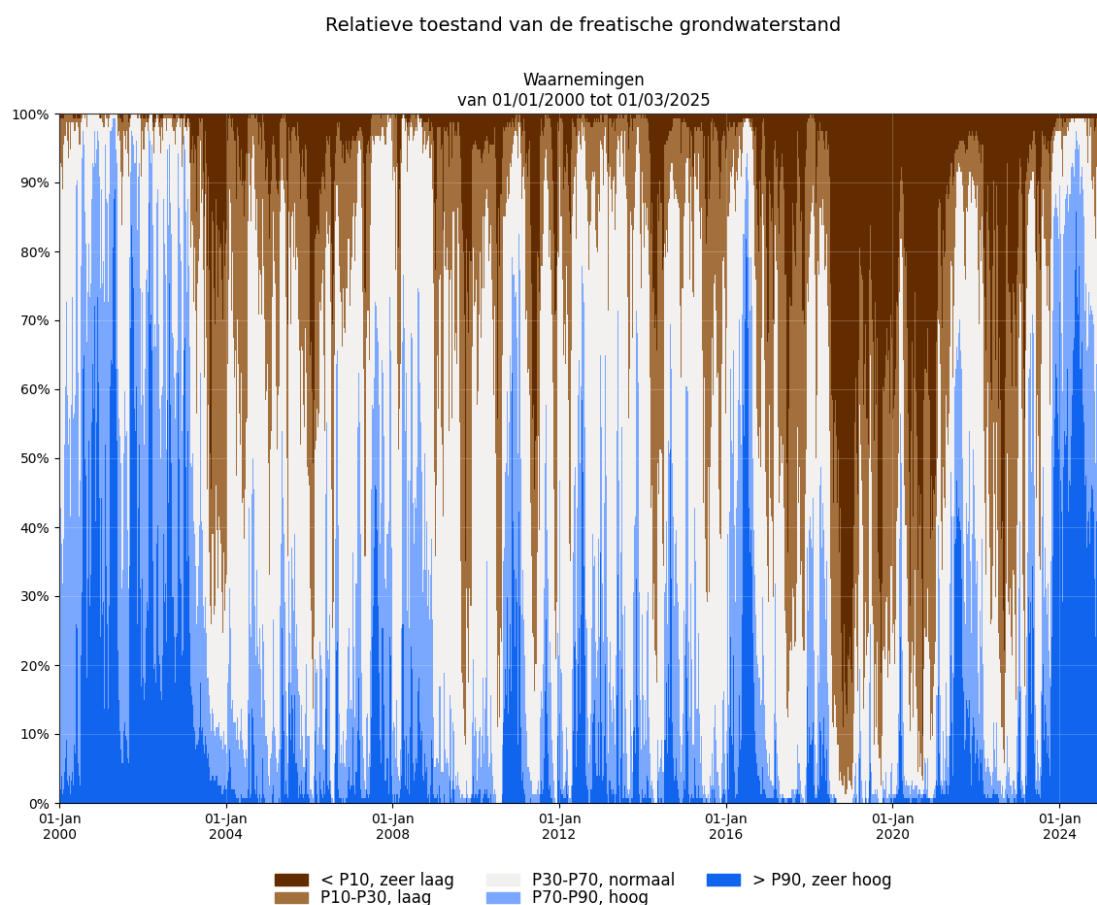
In de voorspellingen blijft de situatie lager dan normaal voor de tijd van het jaar voor het scenario met droog en normaal weer. In een nat scenario zouden we eerder richting een evenwichtige verdeling tussen hoog en laag gaan. Gezien de neerslagvoorspellingen voor de komende weken lijkt het natte scenario momenteel weinig realistisch. Zie de scenariogebaseerde voorspellingen van 5/5 tot 4/6/2025 voor een normale, natte en droge situatie in de rechterkant van [Figuur 10](#).

Figuur 10: Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand: Percentage van de meetplaatsen met een zeer lage, lage, normale, hoge of zeer hoge grondwaterstand voor de tijd van het jaar, voor de afgelopen 2 jaar + scenariogebaseerde voorspelling voor de komende maand.

Figuur 11 toont de grafiek voor de relatieve toestand van 1/1/2000 tot 1/3/2025. In de periode 2017-2020 en het jaar 2022 zagen we duidelijk langere periodes met grotere percentages lage tot zeer lage freatische grondwaterstanden voor de tijd van het jaar. Iets langere periodes met belangrijke aandelen normale/hoge grondwaterstanden voor de tijd van het jaar kwamen toen bijna niet voor, met uitzondering van het voorjaar van 2018. De natte zomer van 2021 en de periode vanaf 2023 staan in sterk contrast met de droge periode daarvoor. Vooral vanaf het najaar van 2023 tot begin maart 2025 zien we overwegend hoge tot zeer hoge relatieve grondwaterstanden.

Deze (en de verdere) evolutie hangt af van hoeveel neerslag er valt en hoeveel water er verdampt. Neerslag en verdamping bepalen samen het neerslagtekort of -overschot. Bij een groter dan normaal neerslagtekort is het logische gevolg dat ook de grondwaterstanden sneller dalen of trager herstellen dan normaal (en vice versa). Als door klimaatverstoring extreme weersomstandigheden (uitzonderlijk droog of nat) frequenter zullen optreden of langer zullen aanhouden zal dit zich ook weerspiegelen in de situatie van het freatisch grondwater.

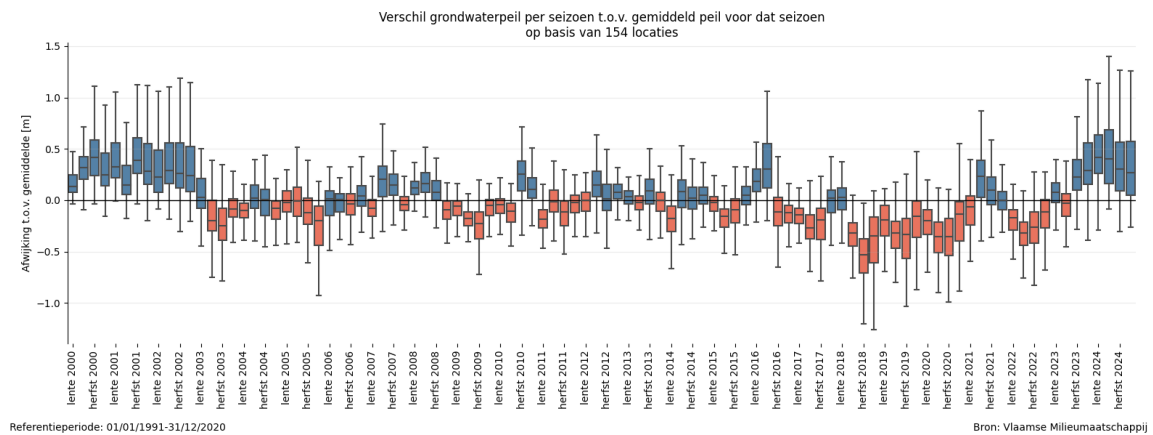

Referentieperiode: 01/01/1991-31/12/2020

Bron: Vlaamse Milieumaatschappij

Figuur 11: Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand (1/1/2000 – 1/3/2025): Percentage van de meetplaatsen met een zeer lage, lage, normale, hoge of zeer hoge grondwaterstand voor de tijd van het jaar.

Figuur 12 toont de verdeling van de verschillen (op 154 locaties) tussen het gemiddeld grondwaterpeil voor elk individueel seizoen en het gemiddeld peil voor dat seizoen in de referentieperiode. Deze grafiek toont hoeveel de peilen afwijken van normaal voor een bepaald seizoen. In de lente en zomer van 2024 was de gemiddelde grondwaterstand voor de mediane meetplaats ruim 40 cm hoger dan normaal in hetzelfde seizoen in de referentieperiode. In de natte periode 2000-2002 was de seizoensgemiddelde grondwaterstand voor de mediane meetplaats ook enkele tientallen centimeter hoger dan normaal. In de periode 2017-2020, met uitschieter herfst 2018, was de seizoensgemiddelde grondwaterstand voor de mediane meetplaats meestal net enkele tientallen centimeter lager dan normaal.

Figuur 12: Verdeling van de verschillen tussen het grondwaterpeil per seizoen t.o.v. het gemiddeld peil in de referentieperiode voor dat seizoen (o.b.v. 154 locaties).

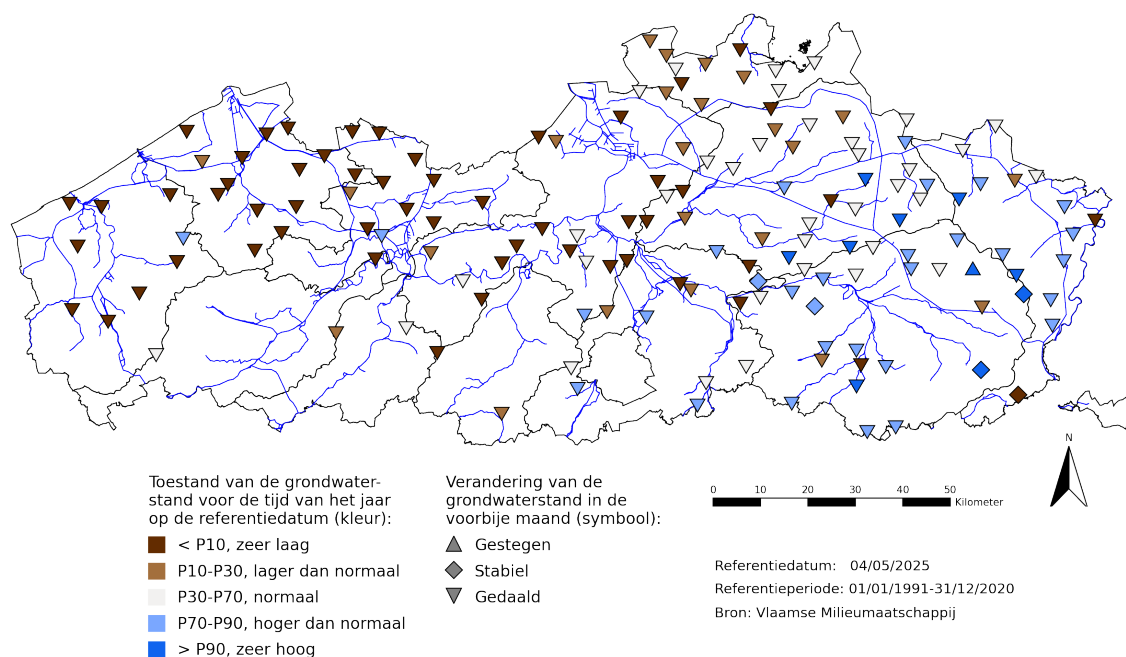
2.2.2 Is het freatische grondwater gestegen of gedaald?

Figuur 13 toont de relatieve grondwaterstandindicator met stijgende/dalende peilen.

Op 4/5/2025 waren op 96% van de meetplaatsen de (absolute) freatische grondwaterstanden gedaald t.o.v. een maand eerder. Op 4% van de meetplaatsen bleven de peilen stabiel. Begin mei bevinden we ons in het hydrologische zomerseizoen (april-september). Een verschuiving naar klassen met lagere (absolute) grondwaterstanden is dan de normale trend. Die verschuiving zette zich dit jaar vroeger in dan normaal door de droge periode sinds februari.

Op 4/5/2025 vertoonde 51% van de meetlocaties een lage (15%) tot zeer lage (36%), 23% een normale, en 26% een hoge (20%) tot zeer hoge (6%) grondwaterstand voor de tijd van het jaar.

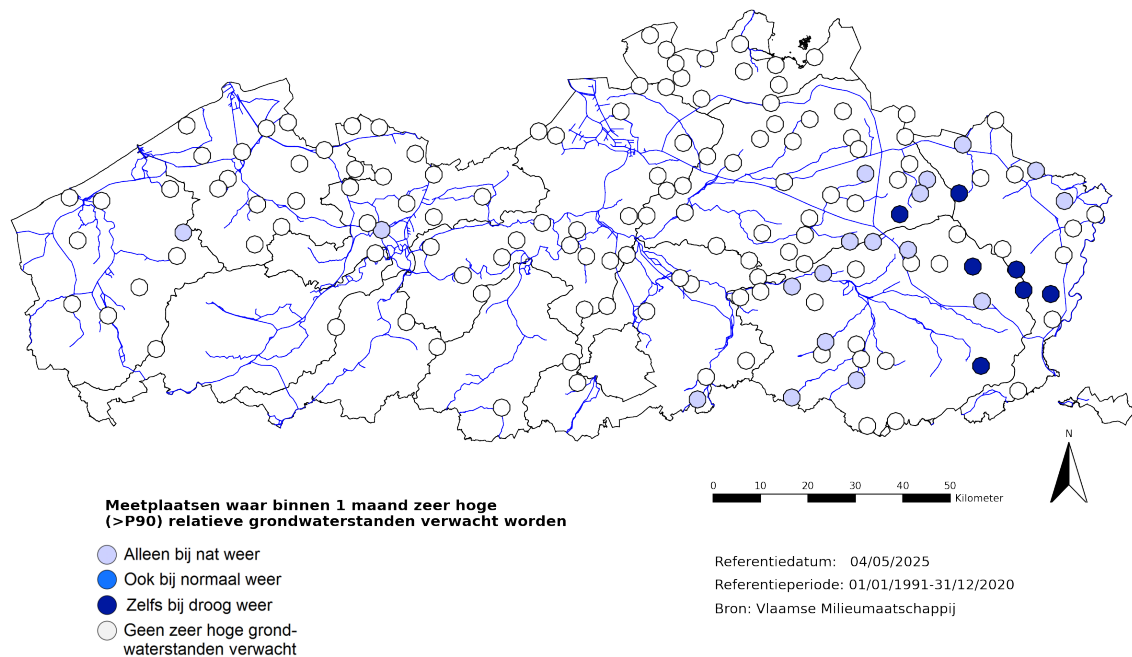
In het westen en noorden van Vlaanderen zijn de grondwaterstanden laag tot zeer laag voor de tijd van het jaar. In het oosten van Vlaanderen is er eerder een gemengd beeld waarbij de grondwaterstanden variëren van laag tot hoog. Dit hangt in grote mate samen met de hoeveelheid neerslag en de verdeling daarvan over Vlaanderen: Na een lange natte periode viel er in het noorden van de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en (gedeeltelijk) Antwerpen sinds de zomer van 2024 veel minder neerslag dan normaal. In februari en maart 2025 viel er dan in quasi heel Vlaanderen weinig tot extreem weinig regen. April was droog met weer een duidelijke west-oost-gradiënt met vooral in het westen zeer weinig neerslag en een groter neerslagtekort (P-PET).

Figuur 13: Huidige grondwaterstandsveranderingen en relatieve situering van de huidige freatische grondwaterstand.

2.2.3 Worden er volgende maand zeer lage of zeer hoge freatische grondwaterstanden verwacht?

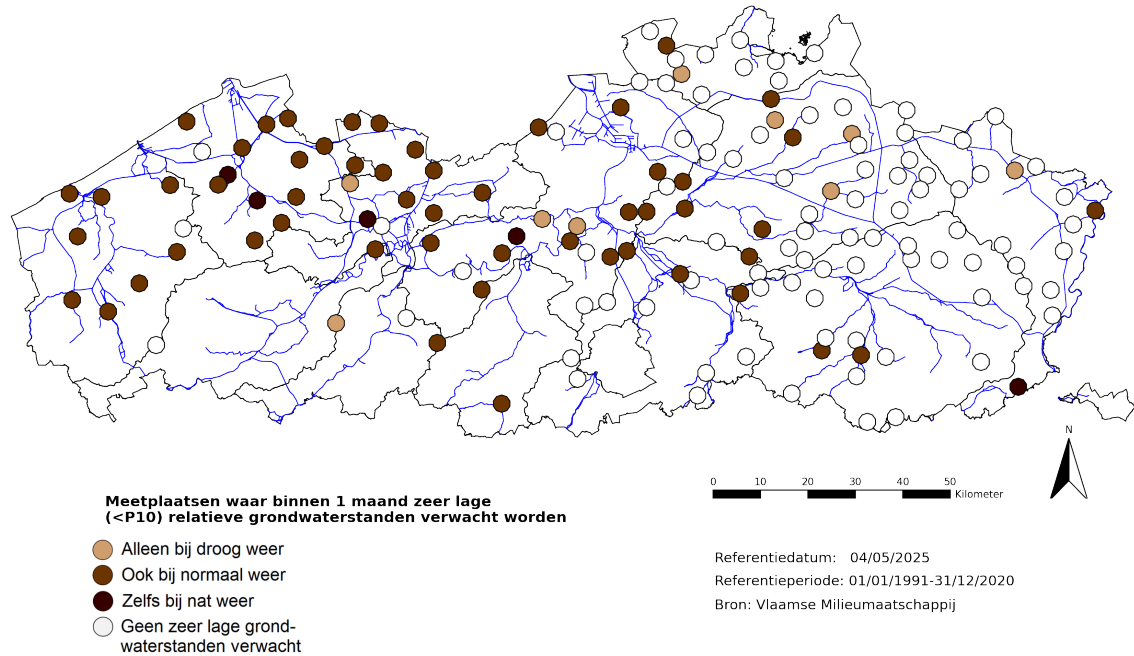
Volgende maand verwachten we bij nat weer op 16% van de meetplaatsen zeer hoge grondwaterstanden ($>P90$) voor de tijd van het jaar, bij normaal en droog weer op 5% van de meetplaatsen. Die meetplaatsen bevinden zich vooral in het oosten van Vlaanderen ([Figuur 10](#) en [Figuur 14](#)).

Figuur 14: Meetplaatsen waar volgende maand zeer hoge ($>P90$) freatische grondwaterstanden voor de tijd van het jaar verwacht worden.

Volgende maand verwachten we bij droog weer op 44%, bij normaal weer op 38%, en bij nat weer op 3% van de meetplaatsen zeer lage (<P10) grondwaterstanden voor de tijd van het jaar. (Figuur 10 en Figuur 15).

Figuur 15: Meetplaatsen waar volgende maand zeer lage (<P10) freatische grondwaterstanden voor de tijd van het jaar verwacht worden.

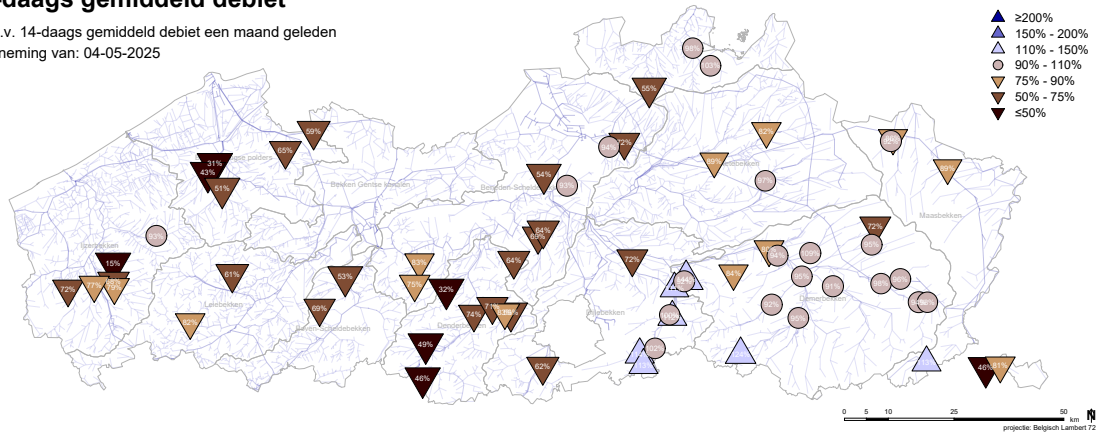
2.3 Debieten onbevaarbare waterlopen

2.3.1 Waarnemingen

We zien op de meeste meetplaatsen op de onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen een afname van de 14-daags gemiddelde debieten in vergelijking met de toestand een maand geleden (Figuur 16). Dit is uiteraard toe te schrijven aan de zeer lage neerslagtotaal van de afgelopen maand. De afnames zijn het meest uitgesproken in de westelijke helft van Vlaanderen en op de meetstations in de noorden van ons landsdeel, maar we zien toch duidelijk enkele uitzonderingen. In het Demerbekken zijn de 14-daags gemiddelde debieten (voor de tijd van het jaar) niet zo heel veel veranderd t.o.v. vorige maand. Dit komt in hoofdzaak doordat er in die hydrologische regio typisch een grotere bijdrage van grondwater is in de afvoer, waardoor de debieten trager reageren op de voorbij droge maanden. Op de Dijle wordt zelfs een (lichte) stijging vastgesteld t.o.v. vorige maand, door recente neerslag in Wallonië. In de rest van Vlaanderen wordt wel een duidelijke afname vastgesteld in de 14-daags gemiddelde debieten. Let wel, telkens voor de tijd van het jaar.

14-daags gemiddeld debiet

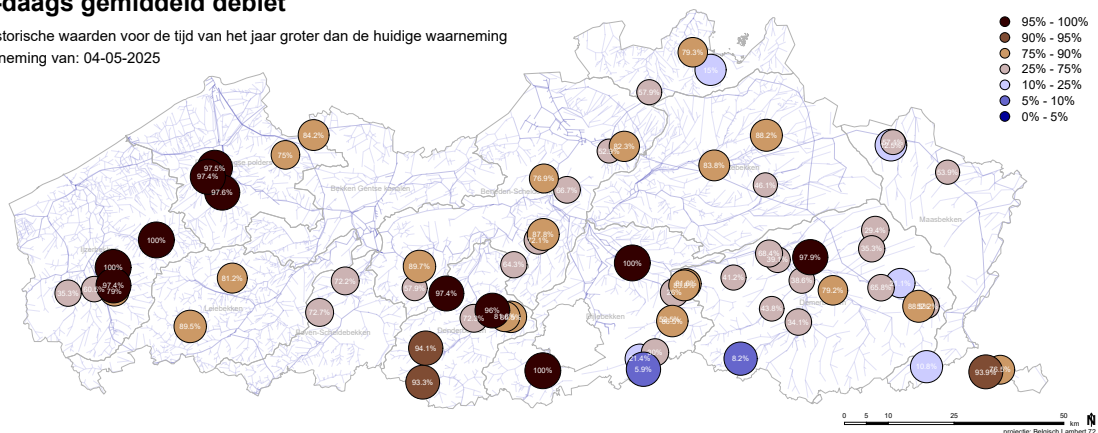
% t.o.v. 14-daags gemiddeld debiet een maand geleden
waarneming van: 04-05-2025

Figuur 16: Verandering van het 14-daags gemiddeld debiet in de voorbije maand.

14-daags gemiddeld debiet

% historische waarden voor de tijd van het jaar groter dan de huidige waarneming
waarneming van: 04-05-2025

Figuur 17: 14-daags gemiddeld debiet als percentiel (overschrijding) van de historische waarden voor dezelfde periode van het jaar.

In 41 % van de stations worden momenteel normale¹ 14-daags gemiddelde debieten gemeten voor

¹Met "zeer laag/hoog" bedoelen we dat meer dan 90% van de historische waarden voor de tijd van het jaar

de tijd van het jaar. Dat is een verdere afname t.o.v. begin vorige maand, wanneer nog op de helft van de stations normale debieten werden gemeten. Op 49 % van de debiet meetplaatsen worden nu lage (28 %) tot zeer lage (21 %) 14-daags gemiddelde debieten gemeten. Vorige maand was dat samen op één derde (32 %) van de meetplaatsen. Er is m.a.w. een duidelijke verschuiving naar lage afvoeren voor de tijd van het jaar. Vooral in het IJzerbekken en de Brugse polders zien we de meeste stations met voor de tijd van het jaar zeer lage 14-daags gemiddelde afvoeren.

Opvallend is dat momenteel op 10 % van de meetplaatsen toch nog hoge (7 %) tot zeer hoge (3%) debieten voor de tijd van het jaar worden vastgesteld. Het gaat hier om een aantal stations in het zuidelijke Dijle- en Demerbekken, i.h.b. in Overijse op de Laan en in Oorbeek (Grote Gete). Zoals hoger reeds aangegeven en zeker in het geval van Overijse is dit nog steeds een gevolg van de hogere basis-afvoer die kenmerkend is voor deze regio (Figuur 17).

De sterke afnames van de 14-daagse debieten werden reeds gedurende februari ingezet en hebben zich doorgezet gedurende de maanden maart en april. Dit is heel duidelijk te zien in Figuur 18, waar we de tijds-evolutie van de 14-daags gemiddelde debieten per stroomgebied capteren. Hiertoe werden de specifieke² 14-daags gemiddelde debieten per bekken over de stations uitgemiddeld voor die stations die over een tijdreeks van meer dan 30 jaar beschikken.

We zien in deze figuur eerst en vooral het gemiddeld verloop doorheen het jaar, met hogere afvoeren in de hydrologische winter (oktober - maart) en verlaagde afvoeren in de zomer (april-september). Ter referentie werden ook de voorbije hydrologische jaren afgebeeld. Voor het huidig hydrologisch jaar 2025³ zien we globaal gesproken een zeer gemiddelde eerste maand met in het Dijle- en Demerbekken weliswaar een eerste periode tijdens oktober met verhoogde afvoeren die zich reeds hersteld hebben tijdens de eerste helft van november. Gedurende de 2e helft van november, echter, zien we een sterke toename in alle bekkens van de deze stroomgebiedsgemiddelde specifieke afvoeren, voor een stuk in lijn met de jaarlijkse hydrologische cyclus, maar waarbij vooral in de oostelijke bekkens de zeer hoge afvoeren voor Dijle en Demerbekken opvallen t.g.v. de daar gevallen neerslag. Tijdens een drogere maand december konden de verhoogde afvoeren voor een deel gaan normaliseren, maar de neerslagzones begin januari '25 en de uitlopers van de storm Éowyn op het einde van januari lieten verhoogde 14-daags gemiddelde afvoeren optekenen gedurende de maand januari, i.h.b. in het Demerbekken. Tijdens de relatief droge maand februari zien we terug een normalisatie van de afvoer en dat voor alle bekkens.

Gedurende de zeer droge maand maart zien we dat de daling in de 14-daags gemiddelde debieten zich inderdaad verder heeft doorgezet en dat nagenoeg voor alle bekkens de huidige toestand met de onderkant van de percentielbanden flirt. Deze evolutie zette zich gedurende april 2025 door vooral de westelijke bekkens. In het Dijle- Demer, Nete- en Maasbekken zien we een kleine kentering halverwege afgelopen maand april.

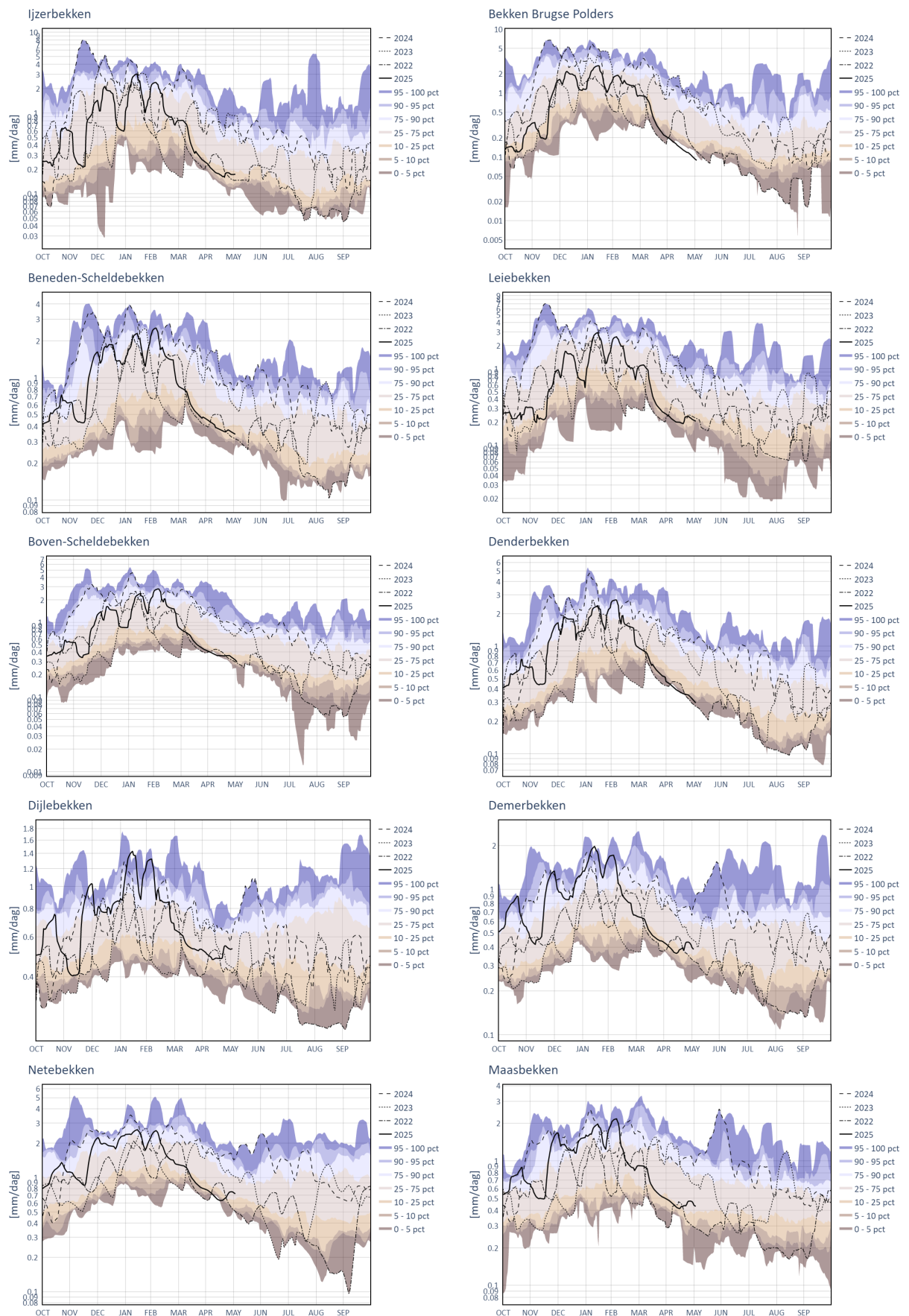
Figuur 19 toont een cumulatief beeld van de bekkengemiddelde specifieke afvoervolumes (totaal volume), vergeleken met de historische percentielwaarden i.f.v. de dag in het hydrologisch jaar en dit voor de afgelopen 30 jaar. In deze figuur werd opzettelijk het hydrologisch jaar 2023-2024 buiten de percentiel berekening gehouden ter indicatie van het extreme karakter van het voorbije hydrologisch jaar.

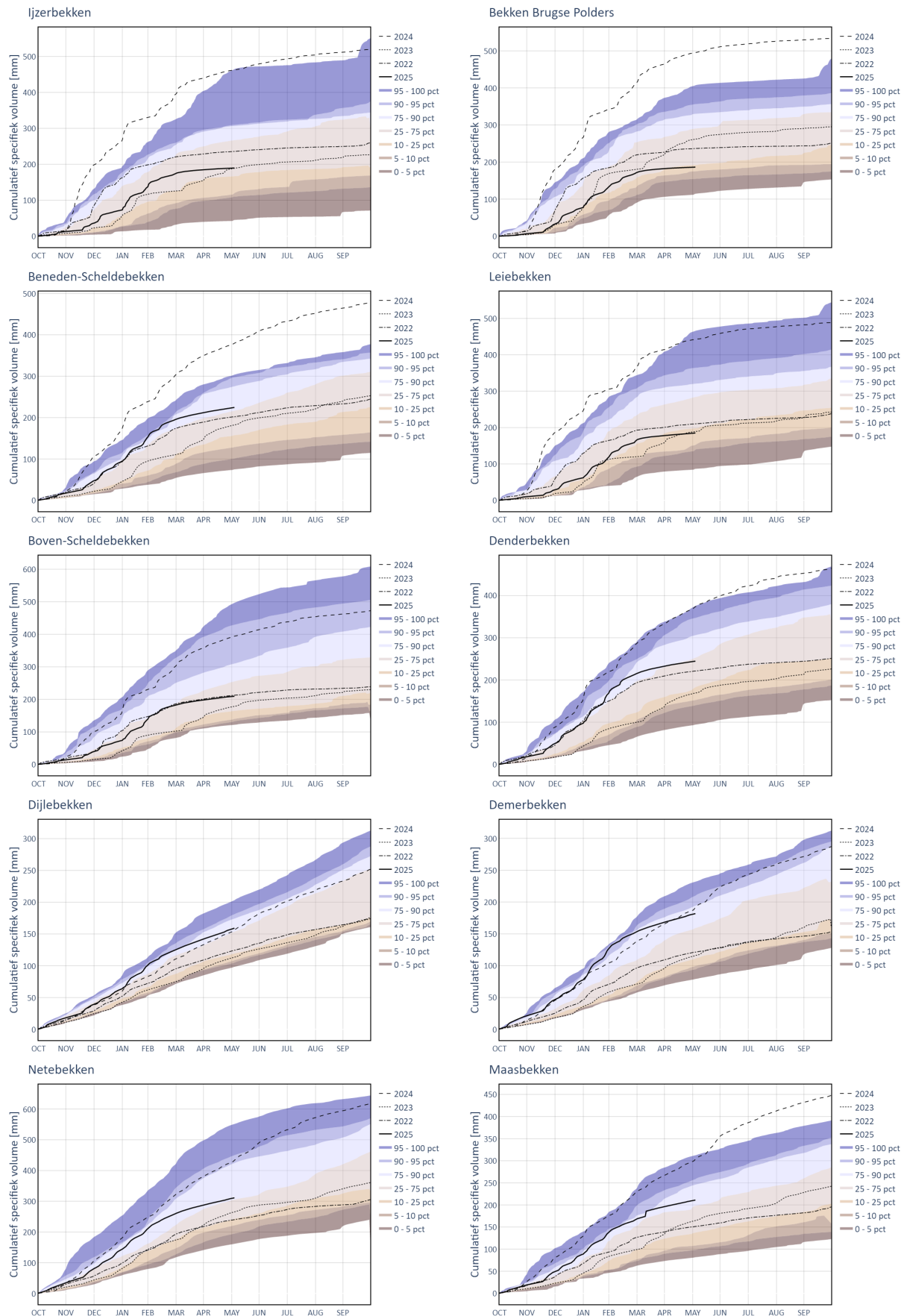
groter/lager zijn dan de momenteel geobserveerde waarde, "laag/hoog" wil zeggen meer dan 75 %

² Het specifiek debiet is het gemeten debiet (in m³/s), genormeerd met de oppervlakte van het stroomgebied aan de meetlocatie. Het specifiek debiet wordt typisch in mm/h of mm/dag uitgedrukt.

³ 1 oktober 2024 - 30 september 2025

Figuur 18: Stroomgebiedsgemiddelde specifieke afvoer en vergelijking met de afgelopen 30 jaar. Per bekken is de gemiddelde specifieke afvoer bepaald voor een selectie van stations waarvoor een tijdreeks van meer dan 30 jaar debietsdata beschikbaar is. Deze waarde wordt vervolgens als functie van de dag in het hydrologisch jaar (te beginnen van 1 oktober) vergeleken met de historische waarden (kleurcode).

Figuur 19: Stroomgebiedsgemiddelde cumulatieve specifieke afvoer en vergelijking met de afgelopen 30 jaar. Per bekken is de gemiddelde cumulatieve specifieke afvoer bepaald voor een selectie van stations waarvoor een tijdreeks van meer dan 30 jaar debietsdata beschikbaar is. Deze waarde wordt vervolgens als functie van de dag in het hydrologisch jaar (te beginnen van 1 oktober) vergeleken met de historische waarden (kleurcode).

2.3.2 Voorspellingen

Er worden geen kritieke overstromingen verwacht en dit zowel op korte termijn (48h) als op langere termijn (10 dagen).

De overstromingsvoorspellingen worden dagelijks bijgesteld, de meest recente resultaten vind je op waterinfo.vlaanderen.be.

Meer informatie rond de actuele droogte toestand en het beheerniveau vind je op de website www.opdehoogtevandrogte.be. Het overzicht van de actuele droogtemaatregelen is te vinden op www.vlaanderen.be/droogtemaatregelen.

3 Samenvatting

Meteorologie

April 2025 was opnieuw een droge maand waarbij in Ukkel minder dan de helft van de normale hoeveelheid neerslag is gevallen. Het KMI tekende daar 20 mm op terwijl de normale waarde 46,7 mm bedraagt. Ook in Vlaanderen worden gelijkaardig lage neerslagtotalen vastgesteld.

In het VMM pluviometer netwerk variëren de neerslag totalen voor april 2025 tussen 4,7 mm (Liedekerke) en 46,6 mm (Neeroeteren). We zien wel een duidelijke oost-west gradiënt, waarbij de laagste waarden in het westen van onze regio worden opgetekend. Vooral in de Brugse polders en de streek rond Aalst werden zeer lage waarden genoteerd, slechts een 5 tot 7 mm neerslag. In het oosten daarentegen zien we hogere neerslagtotalen met in het Maasbekken tot relatief normale waarden van 39 en 46 mm in de pluvio's van Kanne en Neeroeteren respectievelijk. Gemiddeld over de VMM meetlocaties vinden we een neerslagtotaal van 18,1 mm wat 39 % van het klimatologisch normaal te Ukkel bedraagt.

Ook wanneer we de afgelopen 3 maanden beschouwen (februari t.e.m. april '25) zien we zeer lage neerslag totalen. Niettegenstaande dat gedurende de maand februari toch nog drie-kwart van de normale hoeveelheid neerslag viel, zien we in totaal voor de afgelopen 3 maanden slechts 44 % van de normaal verwachtte hoeveelheid neerslag in Ukkel. We spreken van 75,1 mm terwijl dat normaal gezien 171,1 mm bedraagt.

Gemiddeld over de VMM pluviometers zien we voor die periode 60,5 mm of slechts een derde (35 %) van de normale hoeveelheid met iets hogere waarden in de oostelijke bekkens t.o.v. het westen, hoewel die gradiënt iets minder uitgesproken is dan afgelopen maand. De minste neerslag viel de afgelopen 3 maanden in de pluviometer van Liedekerke (40,6 mm), de meeste in Vosselaar (78,1 mm).

De SPI index op de korte termijn (SPI-1) vertoont op 4/5/2025 in het oosten van Vlaanderen normale waarden. In het westen zien we overal, met uitzondering van het Leiebekken, matig tot zeer droge waarden. In de streek rond Aalst, zien we zelfs extreem droge waarden voor de tijd van het jaar. Voor de SPI index op langere termijn (SPI-3) zien we nagenoeg overal extreem droge waarden. Enkel in het Demerbekken en delen van het Dijle en Netebekken kunnen we momenteel

spreken van zeer droge waarden.

Op 4 mei wordt voor de periode tot 14 mei gemiddeld over Vlaanderen slechts tussen 0,4 mm (P25) en 1,9 mm (P75) neerslag voorspeld met een mediaan waarde van 0,7 mm. Hierdoor verwachten we dat de korte-termijn SPI-1 index verder zal evolueren naar een extreem droge toestand voor nagenoeg het ganse westelijke deel van Vlaanderen. In het oosten (Demer- en Maasbekkens) worden nog voor een deel normale waarden verwacht. Ook voor de voorspelde lange-termijn SPI-3 index verwachten we dat de extreem droge toestand voor de tijd van het jaar verder zal aanhouden en dit zowel voor een nat als droog neerslag scenario.

Hydrologie

Na een lange periode met overwegend hoger dan normale grondwaterstanden voor de tijd van het jaar (vanaf november 2023), zien we vanaf maart 2025 terug een overwicht van het aandeel lager dan normale grondwaterstanden: Op 4/5/2025 vertoonde 51% van de meetlocaties een lage (15%) tot zeer lage (36%), 23% een normale, en 26% een hoge (20%) tot zeer hoge (6%) grondwaterstand voor de tijd van het jaar.

Deze evolutie hangt opnieuw in grote mate samen met de hoeveelheid neerslag en de verdeling daarvan over Vlaanderen: Na een lange natte periode viel er in het noorden van de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en (gedeeltelijk) Antwerpen sinds de zomer van 2024 veel minder neerslag dan normaal. In februari en maart 2025 viel er dan in quasi heel Vlaanderen weinig tot extreem weinig regen. Ook april was droog met een duidelijke west-oost-gradiënt met vooral in het westen zeer weinig neerslag en een groot neerslagtekort (P-PET).

Meer info over de werking van het grondwatersysteem en de betekenis van lage grondwaterstanden vind je in [dit filmpje](#). Op dov.vlaanderen.be vind je alle grondwaterstanden, de [huidige toestand](#) en de [interactieve kaart](#) voor het freatische grondwater.

We zien op de meeste meetplaatsen op de onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen een afname van de 14-daags gemiddelde debieten in vergelijking met de toestand een maand geleden. Dit is uiteraard toe te schrijven aan de zeer lage neerslagtotalen van de afgelopen maand. De afnames zijn het meest uitgesproken in de westelijke helft van Vlaanderen en op de meetstations in de noorden van ons landsdeel, maar we zien toch duidelijk enkele uitzonderingen. In het Demerbekken zijn de 14-daags gemiddelde debieten (voor de tijd van het jaar) niet zo heel veel veranderd t.o.v. vorige maand. Dit komt in hoofdzaak doordat er in die hydrologische regio typisch een grotere bijdrage van grondwater is in de afvoer, waardoor de debieten trager reageren op de voorbijdrogende maanden. Op de Dijle wordt zelfs een (lichte) stijging vastgesteld t.o.v. vorige maand, maar dan vooral door recente neerslag in Wallonië. In de rest van Vlaanderen wordt wel een duidelijke afname vastgesteld in de 14-daags gemiddelde debieten. Let wel, telkens voor de tijd van het jaar.

In 41 % van de stations worden momenteel normale 14-daags gemiddelde debieten gemeten voor de tijd van het jaar. Dat is een verdere afname t.o.v. begin vorige maand, wanneer nog op de helft van de stations normale debieten werden gemeten. Op 49 % van de debiet meetplaatsen worden nu lage (28 %) tot zeer lage (21 %) 14-daags gemiddelde debieten gemeten. Vorige maand was dat samen op één derde (32 %) van de meetplaatsen. Er is m.a.w. een duidelijke verschuiving naar lagere afvoeren voor de tijd van het jaar. Vooral in het IJzerbekken en de Brugse polders zien we de meeste stations met voor de tijd van het jaar zeer lage 14-daags gemiddelde afvoeren.

Opvallend is dat momenteel op 10 % van de meetplaatsen toch nog hoge (7 %) tot zeer hoge (3%)

debieten voor de tijd van het jaar worden vastgesteld. Het gaat hier om een aantal stations in het zuidelijke Dijle- en Demerbekken, wat een gevolg is van de hogere basis-afvoer die kenmerkend is voor deze regio.

Meer informatie rond de actuele droogte toestand en het beheerniveau vind je op de website www.opdehoogtevandroogte.be. Het overzicht van de actuele droogtemaatregelen is te vinden op www.vlaanderen.be/droogtemaatregelen.

Deze voorspellingen worden dagelijks bijgesteld, de meest recente resultaten vind je op water-info.vlaanderen.be.